

สร้างฝาย... ไม่ใช่ไม่ดี

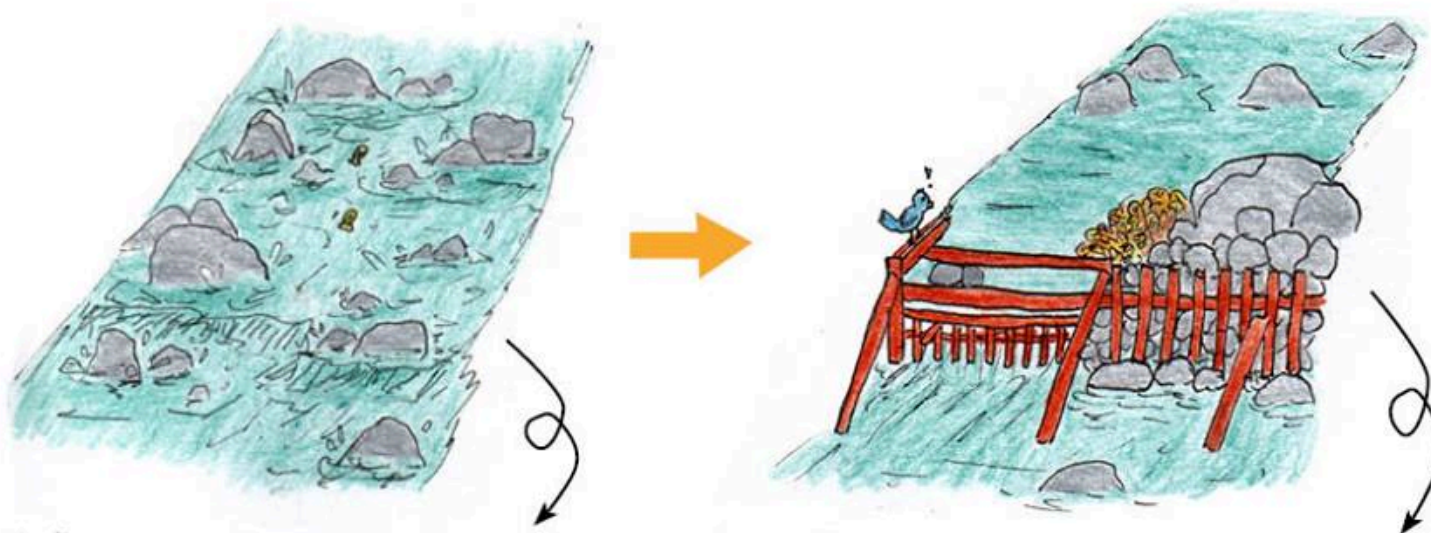
แต่ถ้าสร้างฝาย ‘ผิดที่’ จะเกิดอะไร ?

Nature Toon

การ์ตูนสื่อความหมายธรรมชาติ

1. ฝ่ายที่ดี... ควรสร้างในป่าแห่งแล้งเสื่อมโทรม ฤดูแล้งไม่มีน้ำ
แต่ถ้าสร้างในพื้นที่ที่น้ำไหลตลอดปีอยู่แล้ว ก็เท่ากับเปลี่ยนน้ำไหลให้เป็นน้ำนิ่ง
เปลี่ยนสายน้ำมีชีวิต ให้กลายเป็นไร้ชีวิต

สายน้ำที่ไหลกระทบโขดหิน คือการเติมออกซิเจนให้สายน้ำ

น้ำนิ่ง ไม่มีการเติมออกซิเจน

2. ตัวอย่างผลกระทบของการสร้างฝายปิดที่ คือที่ห้วยทรายเหลือง อ.ดอยอินทนนท์

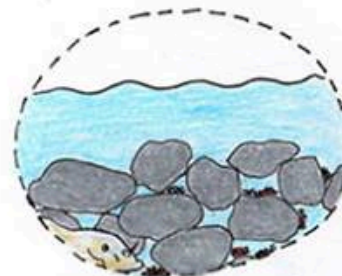
ก่อนสร้างฝาย : พบปลาค้างคาวอินทนนท์ ซึ่งเป็นปลาเฉพาะถิ่นที่พบที่เดียวในโลก 30 ตัว

หลังสร้างฝาย : เพียงปีเดียวถัดมา ไม่พบแม้แต่ตัวเดียว

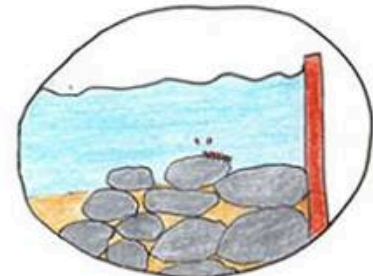

เหตุผลคือ ปลานี้อาศัยอยู่ตามซอกหิน
เมื่อสร้างฝายแล้ว ตะกอนทรายไปอุดตัน
ทำให้ที่อยู่อาศัยและแมลงเล็กๆ
ที่เป็นอาหารของมันหายไป

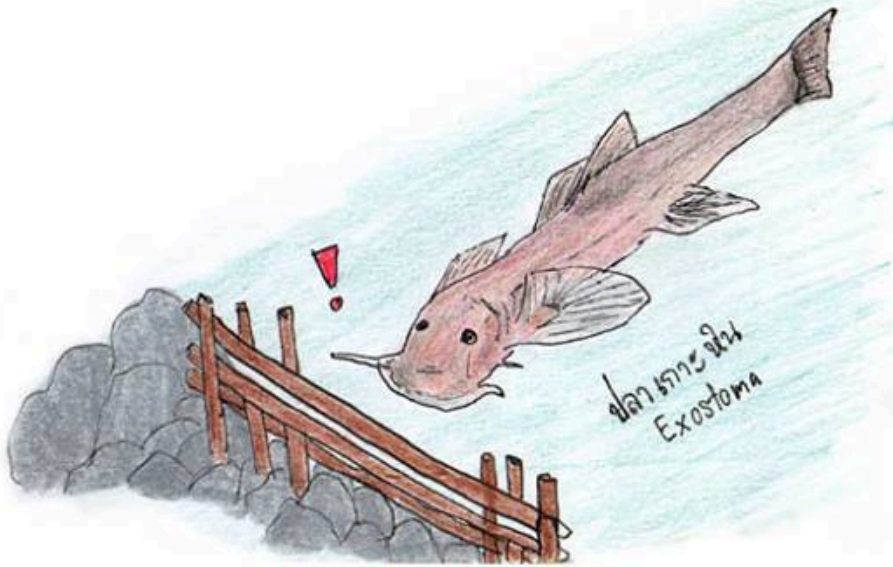
ก่อนสร้างฝาย

หลังสร้างฝาย

3. ส่วนปลาเกาะหิน Exostoma ชนิดใหม่ของโลก ก็ติดฝายย่อย อพยพกลับสู่ลำธารหลักไม่ได้
สัตว์เฉพาะถิ่นอื่นๆอย่างคางคกห้วยอินทนนท์, ปูน้ำตกอินทนนท์, เต่าปูลู ก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน

สัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ในระบบนิเวศลำธารภูเขา
มักมีความเฉพาะถิ่นสูงมาก
บางตัวอาจจะรูปร่างแปลกๆ
เพื่อให้เหมาะกับสภาพน้ำไหล
มีระบบหมุนเวียนเลือดพิเศษ
ซึ่งต้องการน้ำที่มีออกซิเจนสูงมาก
ถ้าไปอยู่ที่อื่นก็มักไม่รอด

(ในกรณีของน้ำตกห้วยทรายเหลือง หลังจากที่ถูกกลุ่ม siamensis.org ได้ชี้แจงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น
ในที่สุดทางหัวหน้าอุทยานฯก็ได้มีคำสั่งรื้อฝาย ทำให้ปลาคางคกอินทนนท์กลับสู่ลำธารอีกครั้ง)